

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 73 0 П 023847 18 Рев
Бања Лука, 20.09.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља З. Ф. РС Б.Л., против туженог В. Ш. из Ч., кога заступа пуномоћник Т. Т., адвокат из К.В., ради регресног дуга, вриједност спора 32.856,00 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 73 0 П 023847 18 Гж од 17.04.2018. године, у сједници вијећа одржаној дана 20.09.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Котор Вароши број 73 0 П 023847 15 П од 31.01.2018. године тужени је обавезан да тужитељу, на име регресног дуга, исплати износ од 7.897,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 07.04.2015. године па до исплате. Тужитељ је обавезан да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.401,20 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 73 0 П 023847 18 Гж од 17.04.2018. године жалба тужитеља је дјелимично усвојена и првостепена пресуда преиначена, у дијелу одлуке о главној ствари, тако што је тужени обавезан да тужитељу, на име регресног дуга, исплати износ од 32.856,00 КМ, умјесто раније досуђеног износа од 7.897,00 КМ, и у дијелу одлуке о трошковима поступка, тако што је тужени обавезан да тужитељу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.000,00 КМ. Истовремено, жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда, у оспореном досуђујућем дијелу, потврђена. Одбијен је захтјев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка у износу од 1.125,00 КМ.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужени због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда укине.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет одлучивања у овој парници је захтјев тужитеља да се тужени обавезе да му, на име регресног дуга, исплати износ од 32.856,00 КМ, са законском затезном каматом, уз накнаду трошкова поступка.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, на темељу проведених доказа, првостепени суд је утврдио: да из записника о увиђају Основног суда у Бањој Луци од 04.03.2001. године произлази да се дана 04.03.2001. године догодила саобраћајна незгода на дијелу регионалног пута Ч.-Д. С., у којој су учествовали тужени, као возач аутомобила, и бициклиста В.В, који је услед тада задобијених повреда преминуо на путу до Дома здравља; да возило којим је управљао тужени није било регистровано у вријеме настанка саобраћајне незгоде; да је правоснажном пресудом Основног суда у Бањој Луци број К-819/02 од 13.03.2003. године окривљени В. Ш. оглашен кривим због почињеног кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 400. став 3. КЗ РС, у вези са ставом 1. истог закона, и осуђен на казну затвора у трајању од двије године и шест мјесеци; да су пресудом истог суда број П-2852/02 од 27.04.2007. године обавезани у тој парници тужени З. Ф. РС и В. Ш. да солидарно исплате, на име накнаде нематеријалне штете због смрти блиског лица, Н. В., С. И. и Р. В. износе од по 8.000,00 КМ, те да накнаде материјалну штету на име трошкова сахране у износу од 2.000,00 КМ, штету за подизање надгробног споменика у износу од 2.000,00 КМ, односно укупно износ од 28.000,00 КМ, са припадајућом законском затезном каматом, уз накнаду трошкова парничног поступка у износу од 6.931,00 КМ, са законском затезном каматом; да је одлуком тужитеља о ликвидацији штете од 07.05.2007. године утврђено да је укупна штета по означеној пресуди првостепеног суда у износу од 34.931,00 КМ; да је према уплатници од 09.05.2007. године тужитељ исплатио породици В. први дио штете по наведеној пресуди у износу од 14.931,00 КМ, а да је други дио штете у износу од 20.000,00 КМ исплатио дана 24.05.2007. године; да су странке закључиле Споразум о начину плаћања регреса дана 24.05.2007. године, којим се регресни дужник (овдје тужени) обавезао да у периоду од 01.07.2007. до 28.02.2008. године плаћа тужитељу регресни дуг у мјесечним ратама по 50,00 КМ; да је према списку уплата тужени у периоду од 02.07.2007. до 07.04.2015. године, уплатама износа од 100,00, 50,00 и 25,00 КМ уплатио тужитељу укупан износ од 2.075,00 КМ, с тим да је задња уплата извршена 07.04.2015. године.

Код тих чињеница, те налазећи да није основан истакнути приговор застаре потраживања, првостепени суд је закључио да сагласно одредби члана 54. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају ("Службени гласник РС", број: 82/15) тужитељу припада право на накнаду од туженог као лица одговорног за штету, али највише до износа 12 просјечних нето плата у Републици Српској. Утврђујући да је просјечна нето плата запослених у Републици Српској у вријеме подношења тужбе износила 831,00 КМ, првостепени суд је закључио да тужитељу припада накнада на име регреса у износу од 9.972,00 КМ, који износ је умањио за већ исплаћени износ од 2.075,00 КМ, па је тужитељу досудио износ од 7.897,00 КМ.

Одлучујући о жалбама странка, другостепени суд је становишта да тужитељ право на исплату регресног дуга црпи из одредаба закљученог Споразума од 24.05.2007. године. Како је тужени по том споразуму дјелимично испунио обавезу, закључио је да тужитељу, сагласно одредби члана 262. став 1. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04- даље: ЗОО), припада право да захтјева исплату преосталог дијела регресног дуга. Сагласно томе, другостепени суд је усвојио жалбу тужитеља и

првостепену пресуду преиначио у дијелу одлуке о главној ствари тако што је тужитељу досудио износ од 32.856,00 КМ, умјесто раније досуђеног износа од 7.897,00 КМ, док је жалбу туженог одбио. У одговору на жалбене наводе туженог којима се указивало на повреду одредаба парничног поступка, становишта је да пропуст првостепеног суда – да у изреци првостепене пресуде означи одбијајући дио тужбеног захтјева, што је садржано у образложењу првостепене пресуде, те је јасно у којем дијелу је првостепени суд усвојио захтјев тужитеља, није довео у питање правилност и законитост првостепене пресуде.

Побијаном одлуком захтјев тужитеља је правилно у цјелости усвојен.

Обавеза заједнице осигурања на накнаду штете коју проузрокује неосигурани ималац моторног возила, односно неовлаштени возач, представља законску облигацију у ужем смислу ријечи, јер се заснива на посебном законском пропису. Исту правну снагу има и право на регрес исплаћеног, које припада заједници осигурања, такође, на темељу посебног закона.

У конкретном случају, право тужитеља на регрес, с обзиром да је извршио исплату накнаде штете причињене употребом возила неосигураног имаоца (у овој парници тужени), има упориште у одредбама Закона о осигурању имовине и лица ("Службени гласник РС", број: 14/00 и 20/00, у даљем тексту: ЗОИЛ).

Одредбом члана 65. ЗОИЛ прописана је обавеза власника односно корисника моторног возила и прикључног возила да закључи уговор о осигурању од одговорности за штете које употребом моторног возила причини трећим лицима. Штета причињена употребом моторног возила чији власник, односно корисник није закључио уговор о обавезном осигурању од аутоодговорности, а био је дужан да се осигура према одредбама овог закона, накнађује се у истом обиму и према условима као да је био закључен уговор о обавезном осигурању од аутоодговорности (члан 74. став 1. ЗОИЛ). За исплаћену накнаду штете, камату и трошкове по тој законској одредби, регресни захтјев се остварује према власнику, односно кориснику моторног возила који није закључио уговор о обавезном осигурању од одговорности (члан 74. став 2. ЗОИЛ).

Како, дакле, право тужитеља на исплату регреса произлази из самог закона, док се Споразум о начину плаћања регреса који су странке закључиле дана 24.05.2007. године тиче само начина измирења обавезе туженог (како и гласи назив Споразума), то су ирелевантни ревизиони наводи којима тужени истиче да је споразум закључен само за дио регресног захтјева.

Супротно ревизионим наводима, правилан је закључак нижестепених судова да потраживање тужитеља није у застари. Наиме, предметно регресно потраживање (када је исплаћена накнада штете проузрокована употребом возила за које није био закључен уговор о обавезном осигурању) застарјева у општем законском року из одредбе члана 371. ЗОО, а застрјелост почиње тећи првог дана по исплати накнаде оштећеном, у складу са чланом 361. истог закона. Како је тужитељ исплатио накнаду у два наврата дана 09.05.2007. године и 24.05.2007. године, те како је предметна тужба суду поднесена дана 03.12.2015. године, те с обзиром да је закључењем Споразума и повременим уплатама од стране туженог дошло до прекида застарјевања у смислу одредбе члана 387. ЗОО, произлази да није основан истакнути приговор застаре потраживања.

Према томе, побијаном пресудом тужени је правилно обавезан на плаћање регресног дуга у износу од 32.856,00 КМ (имајући у виду да је тужитељ оштећенима исплатио накнаду у износу од 34.931,00 КМ, а да је тужени тужитељу платио износ од 2.075,00 КМ).

Основано се ревизионим наводима туженог истиче да је првостепена пресуда донесена уз повреду одредбе члана 191. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - даље: ЗПП), с обзиром да иста у изреци не садржи одбијајући дио. Међутим, како је из изреке те пресуде и датог образложења сасвим јасно у којем дијелу је захтјев тужитеља усвојен, а у којем је одбијен, те како је описани пропуст првостепеног суда отклоњен доношењем другостепене пресуде и не смета коначном исходу овог поступка, произлази да наведена повреда није утицала на правилност и законитост побијане пресуде.

Сагласно датим разлозима, изјављена ревизија је одбијена, примјеном одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић